

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 27 grudnia 2024 r.

KN-IV.431.34.2024

Pani
Małgorzata Chmielarz
Wójt Gminy Wągrowiec
ul. Cysterska 22
62-100 Wągrowiec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli
(w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)

Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości wykonania zadania dofinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego realizowanego w ramach programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024.
Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 20 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z § 7 Umowy nr 124/2024/OW zawartej 27 marca 2024 r.² zwanej dalej „Umową”.
Kontrolą objęto okres od 01 stycznia 2024 r. do 30 września 2024 r.

Nazwa jednostki kontrolowanej

Urząd Gminy Wągrowiec, ul. Cysterska 22, 62-100 Wągrowiec

Kontroler

Renata Zygmunt – specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.296.2024 z 9 października 2024 r. (kierownik zespołu kontrolującego)
Monika Przybylska – Buchert – specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.296.2024 z 9 października 2024 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 10 do 25 października 2024 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Wójt Gminy Wągrowiec, zwany dalej „Wójtem Gminy”:
1) Przemysław Majchrzak, Urząd Gminy Wągrowiec w okresie od dnia 21 października 2018 r. do 20 kwietnia 2024 r.
2) Małgorzata Chmielarz od 21 kwietnia 2024 r.

(akta kontroli: str. 1-6, 33-34)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie wydatkowanie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonanie zadania dofinansowanego ze środków finansowych

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Na dofinansowanie zadania „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024.

pochodzących z Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024.

Ocenę uzasadnia:

- wykorzystanie środków z Funduszu Solidarnościowego zgodnie z zawartą Umową,
- prowadzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej z realizacji Programu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych,
- posiadanie wyodrębnionego rachunku bankowego do obsługi środków z Funduszu,
- przestrzeganie obowiązków informacyjnych i promocyjnych, wynikających z zapisów Umowy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Zadanie objęte kontrolą realizowane było w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024, zwanego dalej „Programem”, którego celem było wsparcie finansowe gmin w zakresie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej, zarówno w ramach pobytu dziennego i pobytu całodobowego dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osobami z orzeczeniami równoważnymi.

Wojewoda Wielkopolski na podstawie umowy nr 124/2024/OW, zawartej z Gminą Wągrowiec w dniu 27 marca 2024 r., w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, na realizację zadania w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. na łączną kwotę 273 360,00 zł, na dzień 30 września 2024 r. przekazał środki z Funduszu w łącznej kwocie 206 360,00 zł. Środki zostały przekazane w dwóch transzach, tj. pierwsza transza 11 kwietnia 2024 r. w kwocie 139 360,00 zł, w tym kwota 5 360,00 zł na obsługę Programu, druga transza 26 lipca 2024 r. w kwocie 67.000,00 zł.

(akta kontroli: str. 7-10, 24-32, 392-397)

Zgodnie z zawartą Umową Gmina zobowiązana była do wykorzystania środków finansowych na realizację usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego dla 40 osób, w tym 25 osób dorosłych i 15 dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności na łączna ilość godzin 5 360.

(akta kontroli: str. 11-23)

Do dnia 30 września 2024 r. Gmina wydatkowała łącznie 206 360,00 zł ze środków Funduszu Solidarnościowego.

(akta kontroli: str.392-397)

Gmina powierzyła realizację Programu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wągrowcu, tj. jednostce organizacyjnej Gminy, powołanej do realizacji zadań pomocy społecznej oraz innych zadań powierzonych na podstawie odrębnych przepisów, działającemu na podstawie statutu wprowadzonego Uchwałą Nr LVI/490/2022 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 27 października 2022 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wągrowcu. W rozdziale 2 § 2 pkt 2 ppkt 16 ww. Statutu wskazano, że celem i przedmiotem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest m.in. realizacja programów finansowanych w ramach Funduszu Solidarnościowego.

(akta kontroli: str. 46-50, 86-87)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wągrowcu, zwany dalej „GOPS”, do dnia 30 września 2024 r., do Programu zakwalifikował 38 uczestników na podstawie Karty zgłoszenia do Programu, zgodnie z załącznikiem nr 7 do Programu. Z usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego do dnia 30 września 2024 r. skorzystało 24 osoby dorosłe i 14 dzieci. Każdej osobie zakwalifikowanej do Programu przyznano 134 godziny opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli: str. 439-444)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach podał, że Gmina pierwszy raz przystąpiła do Programu „Opieka wytchnieniowa” w roku 2020, a z uwagi na bardzo wysoki poziom zadowolenia wnioskodawców i rosnącą liczbę wniosków składanych na Program, Gmina brała również udział w kolejnych edycjach w latach następnych. Ponadto, ważnym czynnikiem przy wyborze tego Programu była możliwość wyboru osób do wykonywania usług opieki wytchnieniowej przez opiekunów osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, co pozwalało na wybór osób, które były darzone zaufaniem przez opiekunów.

(akta kontroli: str. 388-391)

Kierownik GOPS wyjaśnił, że w ramach edycji 2024 były prowadzone działania mające na celu rozpoczęcie realizacji Programu od stycznia 2024 r. po otrzymaniu informacji o zakwalifikowaniu Gminy do Programu. Działania te zostały zintensyfikowane od dnia podpisania oświadczenia o przyjęciu środków finansowych w dniu 6 lutego 2024 r. Ponadto Kierownik GOPS wyjaśnił również, że pracownicy socjalni dokonywali na bieżąco diagnozy sytuacji rodzin i informowali o możliwości skorzystania z Programu „Opieka wytchnieniowa”. Weryfikacja osób zakwalifikowanych następowała na podstawie wymaganych dokumentów wskazanych w Programie, tj. karty zgłoszenia oraz orzeczenia o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.³ Ponadto Kierownik GOPS podał, że w ramach realizacji zadania nikomu nie odmówiono udzielenie świadczenia usług opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli: str. 111-113, 183-185)

Gmina prowadziła wyodrębniony rachunek bankowy do obsługi środków z Funduszu, zgodnie z § 3 pkt 5 Umowy. GOPS prowadził rachunek bankowy do obsługi różnych funduszy celowych, w tym Funduszu Solidarnościowego, na który Gmina przekazywała środki w następnym dniu po ich otrzymaniu.

(akta kontroli: str. 70-105)

Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dla zadania zgodnie z § 4 pkt 1 Umowy. Ewidencja księgową Gminy prowadzona była dla konta 133-000-00000-0000-08 – Rachunek Budżetu - Fundusz Solidarnościowy i konta 240-000-00000-0000-08 - Pozostałe rozrachunki Fundusz Solidarnościowy.

(akta kontroli: str. 392-397)

Otrzymane środki finansowe z Funduszu, GOPS wydatkował na realizację usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osób z orzeczeniem o niepełnosprawności zgłoszonych do Programu. Podstawą dokonania wydatków były Karty

³ Dz. U. z 2024 r., poz. 44 ze zm.

realizacji usług opieki wytchnieniowej w ujęciu miesięcznym (prowadzone w odniesieniu do każdej osoby, której przyznane były usługi), w których osoby świadczące usługę opieki wytchnieniowej wskazywały w jakich dniach i godzinach były świadczone usługi, oraz ilość zrealizowanych godzin. W ramach programu do dnia 30 września 2024 r. zrealizowano 3 592,50 godzin usług opieki wytchnieniowej, co stanowiło 67,02% godzin zadeklarowanych w Umowie.

(akta kontroli: str. 441,445)

GOPS na realizację zadania otrzymał 206 360,00 zł, w tym 201 000,00 zł na realizację zadania oraz 5 360,00 zł na pokrycie kosztów związanych z obsługą Programu. Łączna kwota wydatkowanych środków na dzień 30 września 2024 r. wynosiła 143 865,23 zł i dotyczyła wynagrodzeń dla osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej w kwocie 140 939,35 zł, oraz dla osób zajmujących się obsługą Programu w kwocie 2 925,88 zł. W ramach wydatkowanych środków zrealizowano 70,12% środków otrzymanych na realizację zadania oraz 54,59% środków otrzymanych na pokrycie kosztów związanych z obsługą Programu

(akta kontroli: str.181-182, 388-409, 437-438, 447-448)

GOPS prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową z realizacji Programu. Ewidencja księgową GOPS prowadzona była dla konta 136-000-00000-0000-04 i konta 853-000-00000-0000-04.

(akta kontroli: str. 51-69, 388-409)

Gmina i GOPS zrealizowały obowiązki informacyjne określone w § 5 ust. 1 Umowy, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Gminy Wągrowiec informacji w zakresie rekrutacji do programu, na której zamieszczono informację o dofinansowaniu zadania z budżetu Funduszu Solidarnościowego oraz nazwę programu, wartość przyznanych środków i opis zadania.

(akta kontroli: str. 88-89, 106-113)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach podał, że była prowadzona również kampania informacyjna dotycząca Programu na prowadzonym przez Gminę portalu społecznościowym FB, a informacja o źródle finansowania zadania była także przekazywana ustnie przy podpisywaniu umów zleceń z osobami wykonującymi usługi opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli: str. 185-185)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Kierownik GOPS potwierdził zgodność karty realizacji usług opieki wytchnieniowej, pomimo że:

- na 4 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej osoba realizująca usługę w miesiącu czerwcu 2024 r. dla 4 osób, wpisała godziny świadczonej usługi w sposób nieprzerwany, niedający możliwości na dojazd pomiędzy miejscem zamieszkania osób objętych usługą opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli: str.153-164)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach przedłożył oświadczenie osoby realizującej usługę opieki wytchnieniowej, w którym osoba ta podała, że nie wpisanie czasu na dojazdy do podopiecznych było zwykłą pomyłką. Godziny, w których były świadczone usługi, były wpisywane na podstawie godziny, którą wskazywały zegary znajdujące się

u podopiecznych, a karty realizacji usług z listą obecności znajdowały się u poszczególnych osób, objętych usługą.

(akta kontroli: str. 177-178)

- w 4 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej w miesiącu lipcu 2024 r. (2 karty) i miesiącu sierpniu 2024 r. (2 karty) jako miejsce realizacji usługi wskazano adres zamieszkania osoby świadczącej tę usługę, a nie miejsce zamieszkania osoby objętej tą usługą, które zostało wskazane w Informacji o przyznaniu pomocy w formie opieki wytchnieniowej z dnia 24 kwietnia 2024 r.

(akta kontroli: str.186-197)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach przedłożył oświadczenie opiekunów prawnych osób objętych usługą opieki wytchnieniowej, w których podają, że na kartach realizacji usług błędnie wpisały adres zrealizowanej usługi.

(akta kontroli: str. 207-209)

- w 3 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej (1 w miesiącu lipcu, 2 we wrześniu 2024 r.) nie wskazano godzin, w których były wykonywane usługi.

(akta kontroli: str. 190, 198, 214, 238-241)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach podał, że weryfikacja czasu i godzin świadczenia usług opieki wytchnieniowej została dokonana na podstawie, podanej w karcie realizacji usług, liczby godzin zrealizowanej usługi oraz ustnego wyjaśnienia przedziału czasu świadczenia usług opieki podanego przez prawnego opiekuna osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności.

(akta kontroli: str. 207-209, 319-320)

- w 8 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej nie wypełniono części III karty, tj. Informacji dotyczącej realizowanych usług opieki wytchnieniowej,

(akta kontroli: str. 214-235)

- w 8 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej w części III pkt 2 został wpisany nieprawidłowy wymiar godzin przyznanej opieki wytchnieniowej, wynikający z Informacji o przyznaniu pomocy w formie opieki wytchnieniowej oraz z zawartych umów zleceń.

(akta kontroli: str. 186-187, 200-202, 214-217, 261-262, 277-278, 283-284, 287-288, 301-302, 307-308, 313-314, 317-318)

Kierownik GOPS, w odniesieniu do powyższych ustaleń, w złożonych wyjaśnieniach podał, że pracownik merytoryczny weryfikował ustnie dane na podstawie wydanych informacji dotyczących przyznania godzin oraz, że błędnie wpisany wymiar godzin wynikał z omyłki pisarskiej.

(akta kontroli: str. 207-209, 319-320)

- w 2 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej świadczonej w miesiącu lipcu i wrześniu 2024 r. nie wypełniono części I-III karty, tj. dane osoby, której zostały przyznane usługi, dane dotyczące osoby z niepełnosprawnością oraz informacje dotyczące realizowanych usług,

(akta kontroli: str. 214-216, 230-231, 240-241)

- w 2 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej nie zweryfikowano łącznej liczby godzin w poz. III pkt 4 karty.

(akta kontroli: str. 214-216, 230-231)

Kierownik GOPS, w odniesieniu do powyższych ustaleń, w złożonych wyjaśnieniach podał, że dane nie zostały uzupełnione, z uwagi na złożenie druków jako całości, tj. kolejna karta stanowiła kontynuację pierwszej karty.

(akta kontroli: str. 319-320)

- w 4 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej w miesiącu maju, sierpniu i wrześniu 2024 r., w części I karty, zostały wpisane dane osób świadczących usługę, jako dane osoby, której przyznane zostały te usługi.

(akta kontroli: str.186-187, 203-206, 214-217, 242-244, 321-322, 329-331)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach podał, że omyłkowo zostały wpisane dane osób świadczących usługę opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli: str. 207-209, 319-320, 384)

- przyjęto jedną kartę realizacji usług opieki wytchnieniowej na druku obowiązującym w edycji Programu w roku 2023.

(akta kontroli: str. 236-237)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach podał, że „pracownik merytoryczny nie zweryfikował, że karta rozliczenia usług dotyczyła edycji w roku 2023, gdyż graficznie była tożsama z kartą z edycji 2024.” Ponadto Kierownik podał że „świadczeniobiorca usług korzystał również w roku 2023 z usług opieki wytchnieniowej i karta ta prawdopodobnie została przez niego skopiowana.”

(akta kontroli: str. 319-320)

- w 38 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej nie wypełniono części III pkt 2 dotyczącego wymiaru przyznanej opieki wytchnieniowej

(akta kontroli: str. 214-383)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach podał, że pracownik merytoryczny weryfikował ustnie dane z części III na podstawie wydanych informacji dotyczących przyznania wymiaru godzin, które wynikały również z zawartych umów zleceń.

(akta kontroli: str. 319,-320, 384)

- w 26 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej nie została wpisana data przy podpisie członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością potwierdzającej zgodność karty realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu,

(akta kontroli: str. 214-383)

- w 58 kartach realizacji usług opieki wytchnieniowej nie została wpisana data przy podpisie osoby reprezentującej realizatora Programu potwierdzającego zgodność karty realizacji usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu.

(akta kontroli: str. 214-383)

Kierownik GOPS w złożonych wyjaśnieniach podał, że „błędy wynikające z braku dat oraz pozostałych niedopatrzeń wynikają z nadmiernej ilości dokumentów w stosunku do pracowników obsługujących Program „Opieka wytchnieniowa”.”

(akta kontroli: str. 319-320, 384)

2. GOPS przyjął jedną Kartę zgłoszenia do Programu, w której nazwisko wskazanej osoby, która będzie świadczyła usługę opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego jest inne niż to, które zostało wskazane w umowie zlecenia.

(akta kontroli: str. 117-125)

Kierownik GOPS w Wągrowcu w złożonym wyjaśnieniu przedłożył oświadczenie opiekuna prawnego osoby niepełnosprawnej, w którym osoba ta podała, że błędnie wpisała nazwisko osoby wykonującej usługę opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli: str. 126-127)

V. Zalecenie i wnioski.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o wzmocnienie nadzoru nad prawidłowością dokumentacji prowadzonej w ramach realizowanych programów.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zalecenia, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Projekt wystąpienia pokontrolnego został sporządzony w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk

/dokument podpisany elektronicznie/